

Nr 275.

Av herr **Staxäng m. fl.**, om ökat investeringsanslag till statens lånefond för den mindre skeppsfarten.

Genom beslut av 1951 års riksdag (prop. nr 51, r.skr. nr 83) har den verksamhet, som bedrivs genom statens lånefond för den mindre skeppsfarten, fr. o. m. den 1 juli 1951 utvidgats bl. a. på så sätt, att utfästelse om lån från fonden skall kunna på förhand lämnas vid nybyggnad av fartyg med en bruttodräktighet av högst 500 bruttoton samt att amorteringstiden för lån från fonden utsträckts från 10 till 15 år. För att kunna möta de ökade anspråken på fonden har denna enligt riksdagens medgivande till en början tillförts 2 miljoner kronor från rederilånefonden. Lånefonden för den mindre skeppsfarten har därigenom ökats till 3,5 miljoner kronor.

Kommerskollegium (skr. 28/9 1951) hemställer, att fonden måtte förstärkas med ett belopp av minst 4 000 000 kronor för att tillgodose de närmast föreliggande lånebehoven. Kollegium anför bl. a. följande.

Enligt vad kollegium erfarit ha ansökningar och förfrågningar om lån enligt de nya reglerna förekommit i långt större utsträckning än som kan tillgodoses med hjälp av det anvisade kapitalet. Vid förfrågan hos lånenämnden för den mindre skeppsfarten har detta förhållande vitsordats, varvid tillika upplysts, att nämnden — som ansett tillgängliga medel i allra första hand böra användas för stödjande av den del av den mindre fraktseglande handelsflottan, som nyttjas i kustfart och utrikesfart — på grund av anslagets otillräcklighet sett sig nödsakad att tills vidare avvisa bl. a. låneansökningar beträffande nybyggen eller modernisering av passagerarfartyg för användning i skärgårds- och kanaltrafik.

Då den i propositionen (nr 51/1951) påvisade tendensen till minskning av fartygsbeståndet inom den mindre skeppsfarten alltjämt består, är det enligt kollegii mening högst angeläget att medel ställas till förfogande i erforderlig utsträckning för att tillgodose det föreliggande lånebehovet i enlighet med de principer som godtagits av statsmakterna i och med riksdagens godkännande av nämnda proposition. För ändamålet torde för nästkommande budgetår tarvas en förstärkning av lånefonden med åtminstone fyra miljoner kronor.

Departementschefen framhåller i sitt yttrande att låneanspråken från den mindre skeppsfarten fått en betydande omfattning. Trots detta anser han sig icke kunna tillstyrka att lånefonden för nästa budgetår får ett större kapitaltillskott än 2 miljoner kronor.

Enligt vad lånenämnden för den mindre skeppsfarten meddelat föreligger det vilande låneansökningar på i runt tal 3 miljoner kronor för vilka icke några medel finnas disponibla. Under hand ha upplysningar inhämtats att det belopp som erfordras dels för nu vilande låneansökningar, dels för att tillgodose det kommande årets lånebehov torde komma att uppgå till sammanlagt 6 miljoner kronor. Under sådana förhållanden får det av kommerskollegium förordade beloppet enligt vår mening anses vara ett absolut minimikrav.

Det av departementschefen förordade beloppet kommer att allvarligt begränsa lånefondens stora uppgift som stöd åt den mindre skeppsfarten. Flertalet av dess fartyg äro träbyggen med en ganska hög ålder, som i medeltal uppgår till 49 à 45 år. Härav framgår att flottan i sin helhet måste förnyas inom närmaste åren och utbytas mot nytt modernt tonnage, därest denna gren av svensk sjöfartsnäring skall kunna ombesörja inrikestransporterna mellan svenska hamnar och kunna hävda sig i konkurrensen med utländskt tonnage vid transporter till och från svenska hamnar.

Vi vilja starkt betona den stora betydelse ifrågavarande sjöfartsgren måste tillmätas såsom ett viktigt och oundgängligt transportmedel. Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap har vid olika tillfällen framhållit vilken stor betydelse den mindre sjöfarten skulle få för landet vid avstängning eller vid krig eller krigsfara.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte till Statens lånefond för den mindre skeppsfarten för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 4 000 000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1952.

Ernst V. Staxäng.

Birger Utbult.

Einar Hægglom.
